

Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 29 . 5 . 1975 - Sayı : 15249)

No.
1899

Kabul tarihi
20 . 5 . 1975

MADDE 1. — 7 Haziran 1968 tarihinde Londra'da imzalanan «Yabancı hukuk hakkında bilgi edinilmesine dair Avrupa Sözleşmesi» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ EDİNİLMESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ

G i r i ş

İşbu Sözleşmeyi imzalayan, Avrupa Konseyine üye Devletler, Avrupa Konseyi'nin amacının üyeleri arasında daha sıkı bir birlik gerçekleştirmek olduğunu gözönünde tutarak,

Yabancı hukuk hakkında adli mercilerce bilgi edinilmesini kolaylaştırmak amacıyla uluslararası karşılıklı bir yardımlaşma sistemi kurulmasının, bu amacın gerçekleşmesine yardım edeceğine inanarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

Madde : 1

Sözleşmenin uygulama alanı

1. İşbu Sözleşme hükümleri gereğince, Âkit Taraflar, medenî ve ticari hukukları ve hukuk usulleri ile yargı örgütleri konusunda birbirlerine bilgi vermeyi taahhüt ederler.

2. Bununla beraber, iki veya daha fazla Âkit Taraf, kendileri bakımından işbu Sözleşmenin uygulama alanını, yukarıdaki fıkrada anılanlardan başka konulara da teşmil etmek hususunda anlaşabilirler. Bu anlaşmaların metinleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirilecektir.

Madde : 2

Millî irtibat organları

1. İşbu Sözleşmenin uygulanması için, her Âkit Taraf :

a) Diğer bir Âkit Tarafın yönelteceği, 1 nci maddenin 1 nci fıkrasında öngörülen bilgi istemlerini kabul etmek;

b) 6 ncı madde uyarınca bu istemleri karşılamak üzere tek bir organ (kabul organı) kuracak veya tayin edecektir.

Bu organ, bir Bakanlık Dairesi veya Devletin diğer bir organı olacaktır.

2. Her Âkit Taraf, kendi adli mercilerinden gelen bilgi istemlerini kabul etmek ve bu istemleri yabancı yetkili kabul organına iletmekle görevli bir veya birçok organlar (nakil organı) kurmak veya tayin etmek yetkisini haiz olacaktır. Kabul organı nakil organı olarak da görevlendirilebilir.

3. Her Âkit Taraf, kabul organının ve gerektiğinde, kendi nakil organı veya organlarının isim ve adreslerini Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirecektir.

Madde : 3

Bilgi istemeye yetkili merciler

1. Bilgi isteği, adli merciler tarafından düzenlenmemiş dahi olsa, daima adli mercilerden sâdır olacaktır. Bu istem ancak açılmış bir koğuşturma dolayısıyla yapılabilecektir.

2. Her Âkit Taraf, eğer nakil organları kurmaz veya tayin etmez ise, yukarıdaki fıkra bakımından hangi makamlarını adli mercileri saydığını Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yönelteceği bir bildiriyle belirtecektir.

3. İki veya daha fazla Âkit Taraf, kendileri bakımından işbu Sözleşmenin uygulama alanını adli merciler dışındaki mercilerden sâdır olan istemlere teşmil etmek hususunda anlaşabilirler. Bu anlaşmaların metinleri, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirilecektir.

Madde : 4

Bilgi isteminin muhtevası

1. Bilgi isteminde, bunun sâdır olduğu adli merci ile koğuşturma niteliği açıklanacaktır. İstemde bulunan Devletin hukuku ile ilgili olarak hangi hususlar üzerinde bilgi istendiği ve istemde bulunan Devletin birden fazla hukuk sistemi mevcut ise, hangi hukuk sistemi hakkında bilgi istendiği, mümkün olduğu kadar açık bir şekilde belirtilecektir.

2. Hem istemin iyi anlaşılabilmesi, hem de buna kesin ve doğru cevap verilebilmesi için gerekli bilgiler istemle birlikte gönderilecektir. Gerektiğinde istemin kapsamını aydınlatacak belgelerin örnekleri de eklenebilecektir.

3. İstemde belirtilen başlıca hususlarla ilgi bağı mevcut olduğu zaman, istem, 1 nci maddenin 1 nci fıkrasında öngörülen alanlardan başka alanları da tamamlayıcı olarak kapsayabilir.

4. İstem bir adli merci tarafından düzenlenmediği takdirde, buna yetki veren merciin kararı da eklenecektir.

Madde : 5

Bilgi isteminin iletilmesi

Bilgi istemi, bir nakil organı tarafından veya böyle bir organ bulunmadığı takdirde, isteğin sâdır olduğu adli merci tarafından talepte bulunan devletin kabul organına doğrudan doğruya gönderilecektir.

Madde : 6

Cevaplandırmaya yetkili makamlar

1. Bir bilgi istemi alan kabul organı, cevabı kendisi verebilir ya da cevaplandırmak üzere bu istemi devletin bir diğer organına intikal ettirebilir.

2. Kabul organı, uygun görülen hallerde veya idarî örgütlenme nedeniyle, istemi cevaplandırılmak üzere, özel bir kuruma veya yetkili bir hukukçuya intikal ettirebilir.

3. Yukarıdaki fıkranın uygulanması masraf getirecek nitelikte ise, kabul organı, söz konusu intikal işlemini yapmadan önce, istemin sâdır olduğu makama, hangi özel kurum veya hukukçuya havale edileceğini bildirecek, muhtemel masraflar hakkında mümkün olduğu kadar kesin bilgi verecek ve onun muvafakatini isteyecektir.

Madde : 7

Cevabın muhtevası

Cevabın amacı, istemin sadır olduğu adli mercie, istemde bulunulan devletin hukuku hakkında objektif ve tarafsız bir şekilde bilgi vermek olmalıdır. Duruma göre, bu cevap, ilgili yasa ve tüzük metinleri ile içtihat kararlarını ihtiva edecektir. İstemde bulunan makamın sağlam bilgi edinebilmesi için gerekli görülecek ölçüde, doktrine ait eserler ve hazırlık çalışmaları gibi tamamlayıcı belgeler eklenecektir. Açıklayıcı yorumlar da cevaba eklenebilir.

Madde : 8

Cevabın etkileri

Cevapla verilen bilgiler isteğin sadır olduğu adli mercii bağlamaz.

Madde : 9

Cevabın bildirilmesi

İstem nakil organınca yapılmış ise, cevap kabul organı tarafından anılan organa, adli mercie tarafından doğrudan doğruya gönderilmiş ise, bu mercie bildirilecektir.

Madde : 10

Cevap verme yükümü

1. 11 nci madde hükmü saklı kalmak şartıyla, bilgi isteminin gönderilmiş olduğu kabul organı, 6 ncı maddede uyarınca bu isteği cevaplandıracaktır.

2. Cevap, kabul organı tarafından düzenlenmediği takdirde, bu organ, cevabın 12 nci maddede öngörülen şartlar dairesinde verilmesini sağlamakla yükümlü olacaktır.

Madde : 11

Cevap verme yükümünün istisnaları

İstemde bulunulan devlet, istemin yapılmasına sebep olan koşturma dolayısıyla kendi menfaatleri etkilense veya cevabın kendi egemenlik ve güvenliğini ihlal edecek nitelikte olacağına hükmederse, bilgi isteğini reddedebilir.

Madde : 12

Cevap süresi

Bilgi isteğine mümkün olduğu kadar süratle cevap verilecektir. Bununla beraber, eğer cevabın hazırlanması uzun bir süreyi gerektiriyorsa, kabul organı istemde bulunan yabancı mercii bundan haberdar edecek ve mümkünse, cevabın bildirileceği muhtemel tarihi belirtecektir.

Madde : 13

Tamamlayıcı bilgiler

1. Kabul organı ve 6 ncı madde gereğince, cevap vermekle görevlendirilen organ ya da kişi cevabın hazırlanması için gerekli görecekları tamamlayıcı bilgileri isteğin sadır olduğu merciden sorabileceklerdir.

2. Tamamlayıcı bilgi istemi, cevabın bildirilmesi için 9 ncü maddede öngörülen yol izlenerek kabul organı tarafından iletilecektir.

Madde : 14**Dil**

1. Bilgi istemi ve ekleri, istemde bulunulan devletin resmî dil veya dillerinden birinde yazılacak veya bu dilde bir tercümesi ile birlikte sunulacaktır. Cevap, istemde bulunulan devletin dilinde yazılacaktır.
2. Bununla beraber, iki veya birkaç Âkit Taraf, kendi aralarında, yukarıdaki fıkraya uymamak hususunda anlaşabilirler.

Madde : 15**Masraflar**

1. İstemın sadır olduğu Devletçe yüklenilecek olan, 6 ncı maddenin 3 ncü fıkrasında kayıtlı masraflar dışında, cevap, hiçbir harç veya masrafın ödenmesini gerektirmeyecektir.
2. Bununla beraber, iki veya daha fazla Âkit Taraf, kendi aralarında, yukarıdaki fıkraya uymamak hususunda anlaşabilirler.

Madde : 16**Federal devletler**

Federal bir devlette, kabul organının, 2 nci maddenin 1 (a) fıkrasında öngörülenlerin dışında kalan görevleri, Anayasal nedenlerle diğer devlet organlarına tevdi edilebilir.

Madde : 17**Sözleşmenin yürürlüğe girişı**

1. İşbu Sözleşme Avrupa Konseyine üye devletlerin imzasına açıktır. Sözleşme, onaylanacak veya kabul edilecektir. Onay veya kabul belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.
2. Sözleşme üçüncü onay veya kabul belgesinin tevdi tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.
3. Daha sonra, onaylayan veya kabul eden devletler bakımından Sözleşme, onay veya kabul belgelerini tevdi ettikleri tarihten üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde : 18**Avrupa Konseyine üye olmayan bir devletin Sözleşmeye katılması**

1. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi üyesi olmayan herhangi bir devleti bu Sözleşmeye katılmaya davet edebilir.
2. Bu yolla katılma, üç ay sonra hüküm ifade edecek bir katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilmesiyle gerçekleşir.

Madde : 19**Sözleşmenin mülki uygulama alanı**

1. Her Âkit Taraf, imza sırasında ya da onay, kabul veya katılma belgesinin tevdi sırasında, bu Sözleşmenin uygulanacağı ülkeyi veya ülkeleri tasrih edebilir.
2. Her Âkit Taraf onay, kabul ya da katılma belgesinin tevdi sırasında veya daha sonra, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildiri ile uluslararası ilişkilerini yürüttüğü veya adına taahhütlerde bulunmaya yetkili olduğu diğer ülkelere de bu Sözleşme hükümlerini teşmil edebilir.
3. Yukarıdaki fıkra uyarınca yapılan herhangi bir bildiri, Sözleşmenin 20 ncı maddesinde belirtilen usule uygun olarak geri alınabilir.

Madde : 20

Sözleşmenin süresi ve feshi

1. İşbu Sözleşme süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.
2. Her Akit Taraf, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine göndereceği bir ihbar ile Sözleşmeyi kendi bakımından feshedebilir.
3. Fesih, ihbarın alındığı tarihten altı ay sonra hüküm ifade edecektir.

Madde : 21

Avrupa Konseyi Genel Sekreterinin görevleri

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri :

- a) Her imzalamayı,
- b) Her onay, kabul veya katılma belgesi tevdiini,
- c) 17 nci madde uyarınca Sözleşmenin her yürürlüğe giriş tarihini,
- d) 1 nci maddenin 2 nci fıkrası, 2 nci maddenin 3 ncü fıkrası, 3 ncü maddenin 2 nci fıkrası, 19 ncu maddenin 2 ve 3 ncü fıkraları çerçevesinde alacağı her bildiriyi,
- e) 20 nci madde çerçevesinde alacağı her bildiriye ve feshin hüküm ifade edeceği tarihi, Konsey üyelerine ve Sözleşmeye katılmış olan devletlere bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak tek bir nüsha halinde her iki metin de aynı derecede geçerli bulunmak üzere, Fransızca ve İngilizce olarak, 7 Haziran 1968 tarihinde, Londra'da düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri imza eden ve katılan devletlerin her birine bu Sözleşmenin aslına uygun örneklerini iletacaktır.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Cilt	Millet Meclisi		Cilt	Cumhuriyet Senatosu	
	Birleşim	Sayfa		Birleşim	Sayfa
7	1	6	21	52	655
11	52	33,67	22	57	109
	55	199		58	181:183,200,205:
	63	334,375,436:439			206

I - Gerekçeli 152 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 55 nci Birleşimne, 472 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 58 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Dışişleri, Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/207.